

Papež Pij stavlja načrt za mir - Finci poročajo o zmagah

Državnikom in svetu objavil papež Pij svoj program, po katerem bi se mogel upostaviti trajen mir. — Priporočila pravice za vse narode, razorožitev in upoštevanje krščanskih principov. — Roosevelt imenoval poslanka za Vatikan.

Vatikan. — Na predvečer praznika miru, namreč zadnje nedelje, je papež Pij predložil svetu program, po katerem bi se mogel ne samo doseči takojšnji mir, marveč bi se dali tudi izločiti vsi na daljnji konflikti med narodi. Svoj načrt je objavil sv. Oče v govoru, ki ga je napravil 25 kardinalom, živečim v Rimu, ko so mu ti prišli na sv. večer izraziti božična voščila.

Papež je izrekel mnenje, da bi brez dvoma vsi državniki, ki so pri zdravi pameti, bili pripravljeni za mirovna pogajanja, ako bi se nudila prava prilika. In, kakor hitro bi se ta prilika pokazala, jim je svetoval, naj bi upoštevali njegov načrt, ki bi v resnici tvoril temelj za stalen, pravičen in časten mir. Ta načrt obsega pet točk.

V prvi točki predlaga papež, naj se v dosegu trajnega miru zagotovi vsaki državi, "veliki, majhni, močni ali slabi," pravica do življenja in neodvisnosti. Druga točka povdarja potrebo, da se osvobodijo svet sužnjosti oboroževanja. V nadaljnji točki priporoča sv. Oče, naj mednarodne organizacije, ki so bile ustvarjene v svrhu mirnega reševanja svetovnih problemov, popravijo svoje napake, katere so njih dosedanjemu delu jemale učinkovitost. V četrti točki se priporoča, naj bi se upoštevale potrebe in pravične zahteve narodov, ljudstev in narodnostnih manjšin. V končni točki pa priporoča papež, naj se državniki in ljudje ravnaajo po krščanskih principih.

Uresničitev teh pet točk bi ne šia brez težkoč, je omenil papež, toda obenem povdaril, če je kdaj obstojal kak cilj, za katerega dosego se je bilo vredno truditi, bi gotovo morali vsi dobromisleči duhovi delovati za uresničitev tega cilja, namreč, "da se privedejo narodi iz umazanega brezdnja materijalnih in sebičnih interesov nazaj k živemu studencu božjega zakona."

Isti dan je papež tudi neuradno priznal novega ameriškega poslanika v Vatikanu v osebi M. C. Taylorja, katerega je predsednik Roosevelt imenoval dan prej. To imenovanje je bilo objavljeno v božičnem pismu, poslanem od predsednika sv. Očetu. Povdarilo pa se je obenem, da omenjeni mož ne bo uradni poslanik Zed. držav, marveč bolj le zastopnik predsednika samega; vendar pa bo v socialnih ozirih užival vse pravice, kakoršne gredo poslanikom. Imenovan je samo za toliko časa, dokler bo vojna trajala, in njegova naloga bo, da skupno s papežem sodeluje za dosego miru. Taylor, ki je star 65 let ter član protestantske episkopalne cerkve, je bil do lanskega leta predsednik U. S. Steel korporacije. Na svoje mesto v Vatikanu bo odšel prihodnji mesec.

Oglasi v Amerikanskem Slovincu imajo vedno uspeh.

FINSKA UPA NA AMERIKO

Od Zed. držav pričakuje glavni dotok zalog.

Washington, D. C. — Eden višjih finskih vojaških častnikov je napravil zadnji petek nepričakovan obisk v Washingtonu, na kar namerava podvzeti pogajanja za nakup bojnih zalog za svoje državo. Ta častnik se je izrazil, da gleda Finska z zaupanjem na Ameriko, da bo od tukaj dobila potrebna bojna sredstva za odpor v poostreni ruski ofenzivi, katero pričakuje proti pomladi. Na druge države, je dejal častnik, se Finska ne more dosti zanašati; Anglija in Francija potrebujeta zaloge same za se in enako tudi škanđinavske države, ki se oborožujejo proti morebitnemu napadu.

PREDLOG ZA GRADITEV PLAVAJOČIH TRDNJAV

Washington, D. C. — Nekateri kongresniki imajo veliki kantske načrte glede izboljšanja ameriške bojne mornarice in zdi se, da se bo prihodnje zasedanje kongresa temeljito bavilo s to zadevo in, da bodo ogromne svote denarja nakazane v to svrhu. Ze zdaj je eden kongresnih odborov poklican, naj izračuna, koliko bi približno stala graditev 65,000 tonskih bojnih ladij. Take ladje bi bile nekaj povsem novega in ni na nje doslej niti mislila nobena druga država. Povprečna velikost sedanjih bojnih ladij je 35,000 ton in, kolikor je znano, ima le Anglija eno z 42,100 tonami, dočim je ameriški kongres v zadnjem zasedanju odredil graditev 45,000 tonških. A nekateri kongresniki mislijo iti še dalje, in predlagati graditev 70,000 in 80,000 tonske ladje. Pravijo namreč, ako bi imeli kakih 12 takih ladij na Pacifiku in kakih osem na Atlantiku, bi bila varnost Amerike zasigurana, ter povdarjajo, naj se Amerika ne ozira na druge države, kake ladje imajo one, marveč naj sama gradi najboljše, kar more.

RAZSTAVA SE BO OBNOVILA

San Francisco, Cal. — Tukajšnji mednarodna razstava se namerava vendarle ponovno odpreti prihodnje leto, in sicer od maja do septembra. Baje je en milijon dolarjev že zbranih v ta namen.

DARILA S FRONTE

Callander, Ont. — Božično drevesce, ki so ga imele tukajšnje Dionne petorke, je bilo okrašeno z darili z bojne fronte. Vojaki na evropskem bojišču so namreč izdelali okraske iz srebrnih novcev in jih poslali malim deklicam.

LAKOMNOST VZROK BEDI

Veliko kupičenje denarja povzročilo današnjo mizerijo.

Boston, Mass. — Sebična lakomnost, s katero se grabijo velika bogastva, in pohlep po denarju je vzrok za sedanje propadanje na svetu in za nemire. Tako se je pred kratkim izrazil tukajšnji kardinal O'Connell pri nekem zborovanju in pri tem izrekel pomilovanje za bogataše, ki se ne zavedajo svoje odgovornosti, češ, da z razkazovanjem svoje seme komunizma. Povdaril pa je kardinal razliko med pravično prisluženim denarjem in med grabitvijo tistih, ki bogastvo obožujejo. Prvo je podlaga za pravo prosperiteto, je dejal, dočim je drugo vzrok za mizerijo človeštva.

NEMCI VZELI POLJAKOM SLAVNI OLTAR

Berlin, Nemčija. — Iz neke zgodovinske stare cerkve v poljskem mestu Krakovu so Nemci vzeli slavni oltar, izdelan v 16. stoletju od umetnika Veit Stossa, ter ga odpeljali nekam v Nemčijo, najbrž v Berlin. Na oltarju je upodobljeno Kristusovo življenje in se smatra, da je to eden najbolj krasnih umetniških izdelkov svojega časa. V opravičilo za ta svoj čin navajajo Nemci ukaz, ki je bil vključen v verzajski mirovni pogodbi, po katerem se je moral slavni Ghent oltar vzeti iz berlinskega muzeja in odpeljati v Belgijo; s tem so zavzvali dali Nemčiji vzgled, kako lahko ona sama ravna, pravijo.

KATASTROFALNA ŽEL. NESREČA V NEMČIJI

Berlin, Nemčija. — Tekom vojne se je v Nemčiji pripetilo že osem večjih železniških nesreč, toda zadnji petek je prišlo zopet do ene, ki po svojih usodnih posledicah prekaša vse dosedanje. Zapadno od Berlina sta namreč trčila drug v drugega dva eks-

DALADIER HOČE POMAGATI FINCEM

Pariz, Francija. — Min. predsednik Daladier je povdaril zadnji petek v parlamentu, da ni dovolj, da se Finska samo z besedami proslavlja zaradi njenega junškega odpora proti Rusiji, marveč, da se ji mora tudi dejansko pomagati. Poslanci so z navdušenjem odobraval to izjavo, iz česar se lahko sklepa, da se bo ta pomoč v resnici organizirala. Ni se pa nič omenilo, ali bo obstajala samo iz zdravniških potrebščin, kakor doslej, ali se bodo poslale tudi vojaške čete na Finsko.

PO KAT. SVETU

Vatikan. — Da posvetne vlade priznavajo vpliv, ki ga ima Vatikan, se razvidi v porastu števila tistih držav, ki so zadnja leta upostavile diplomatske odnose z vstopom cerkve. Celih 39 držav ima zdaj tukaj svoje zastopnike, dočim je bilo teh v 1914 le 13.

Amsterdam. — Dočim je bilo v začetku vojne prepovedano v cerkvah sploh vsakdanje opravilo ali govor, ki bi se nanašalo na vojno, je vlada polagoma nekoliko popustila. Dovolila je namreč maše za vojne žrtve, molitve za zmago in celo pridige v vzpodbudo ljudstva.

Greenburg, Pa. — Po svojem konzularnem zastopniku je francoska vlada naklonila posebno odlikovanje katoliški šolski sestri, Marie E. Blouin, ki poučuje francoščino na nekem kolegiju. Odlikovanje se imenuje "Officier d'Academie."

Oberammergau, Nemčija. — Kakor je bilo že poročano, so se za prihodnje leto odpovedale znamenite pasionske igre, ki se vrše tukaj vsakih deset let. Določilo se je zdaj, da se bodo predstavljale eno leto po koncu vojne.

presna vlaka in ubitih je bilo pri tem 70 ljudi. Kot vzrok za vse te nesreče se navaja zatamnitev.

BOJI NA RUSKEM OZEMLJU

Finsko poročilo trdi, da so finske čete prodrle na nekem kraju v rusko ozemlje.

Helsingfors, Finska. — Po poročilu, ki ga je uradno izdalo finsko vojaško poveljstvo ta ponedeljek, je finska armada ne samo uspešno odbijala vse ruske napade zadnjih dni, marveč je dosegla še večje uspehe, namreč, da je na nekem kraju ona napadla rusko ozemlje, prodrla vanj dokaj daleč in je tako prestavila vojno na ruska tla.

Kraj, kjer se je ta uspeh dosegel, je vzhodno od fiskega mesta Lieksa. Napadi Fincev pa imajo za cilj dosego in zasedbo ruskega mesta Petrozavodsk, katero leži kakih 50 milj daleč od meje ob jezeru Onega ter je važno zato, ker je v njem prva večja železniška postaja severno od Leningrada na progi Leningrad-Murmansk. Na tem kraju niso imeli Rusi nikakih važnejših utrdb.

V ruskem poročilu istega dne se o teh uspehih Fincev nič ne omenja, pač pa se povdarja, da so sovjetske čete severozapadno od Petrozavodsk porazile dva finska bataljona.

V SANJAH VIDELA RESNICO

London, Anglija. — Na angleški ladji Rawalpindi, ki je bila potopljena od Nemcev pred mesecem dni, je bil med posadko tudi neki možki, po imenu Kent. Od posadke se jih je potopilo 259 in domnevalo se je, da je med temi ponesrečenci tudi omenjeni Kent, ker se o njem pač ni nič več slišalo. Njegovi ženi pa se je sanjalo, da mož še živi, in to jo je navdalo z malim upanjem, kolikor se pač more upati na podlagi sanj. Zadnji petek je čakalo žensko prijeto presenečenje: Prejela je karto od moža, v kateri ji je ta sporočil, da je sicer v vojnem ujetništvu, toda drugače na varnem in zdrav.

Iz Jugoslavije

Čudne govornice o nevarnem razbojniku Hacetu, ki se je spretno umaknil iz nastavljenih mu pasti pri Trebeljnem. — Nenavadna nesreča utrujenega popotnika. — Smrtna kosa. — Druge novice.

O razbojniku Hacetu
Novo mesto, 28. nov. — O Hacetovih razbojniških podvigih se čujejo razne vesti. Ko se mu je posrečilo uiti iz nastavljenih pasti v bližini Trebeljnega pri Mokronogu, se je pojavil blizu Hmeljnika. Nato je kmalu izginila sled za njim. Domnevajo, da se mu je posrečilo priti na štajersko stran. Vendar to ni povsem verjetno. Po nekaterih vesteh se še vedno skriva v okolici Trebeljnega, kamor sprejema vesti od svojih še vedno skritih pajdašev, ki jih ima povsod dovolj. Zaupnike pa ima tudi med kmečkimi prebivalstvom redko posajenih vasi, ki jih izdatno nagrajuje za storjene mu usluge. Baje je v njegovi službi tudi neka ženska, ki hodi od vasi do vasi ter se bavi s tihotapstvom saharina. Govori se celo, da mu kmečki ljudje nosijo živež v gozdno skrivališče. Če vse to ustreza resnici, pač ni čudno, da se more nevarni razbojnik skrivati pred zasledujočimi orožniki tako dolgo.

Smrtna kosa
V Nazarjih v frančiškanskem samostanu je umrl p. Akvin Ottavi, dolgoletni učitelj na ljudski šoli v Nazarjih. Rojen je bil v Ljubljani leta 1885, v mašnika je bil posvečen leta 1909. — V Ojstriški vasi pri Sv. Juriju ob Ščavnici je umrl Andrej Urankar. — V Spodnji Polskavi je umrl Matija Kotnik. — V celjski bolnici je umrla Neža Krameršek, žena posestnika stara 40 let.

Obrat bodo ustavili
Kakor se poroča iz Maribora, nameravajo ustaviti obrat za nekaj mesecev v rudniku Socki. S tem bodo težko prizadeti delavci, ki bi v zimskem času najbolj potrebovali zaslužka.

Huda nesreča
Skozi vas Prevalje se je nekoga popoldneva na motorju peljal polir Franjo Ažnoh, ki je vozil s precejšnjo brzino. Naenkrat je z vso silo treščil ob zid starega mostu, da je dobil hude poškodbe na glavi in so nezavestnega odpeljali v slovenjegraško bolnišnico, kjer imajo malo upanja na okrevanje.

Kolo je dobil nazaj
Po dveh letih je dobil nazaj ukradeno kolo neki mizarški pomočnik pri mizarškem mojstru Amanu v Celju. Orožniki v Ponikvi so namreč našli več ukradenih koles, med temi tudi njegovo in so mu ga vrnili.

Nima sreče s kozolci
Posestnik Anton Kumer v Slovenski Bistrici nima sreče s svojimi kozolci. Lani mu je zažgal kozolec neki nepoznan sovražnik. Letos si je pred dvema mesecema postavil novega, katerega mu je neznan požigalec zopet zažgal. Kozolec je zgorel z vsemi zalaganji in v vozovi, ki so se nahajali pod njim. Škoda je zelo velika.

Nezgodna v Zagrebu
V Vrapču pri Zagrebu je neki tovorni avto iz Ljubljane zadel v voz kmeta Djure. Avtomobilu je odpovedala zavora, kmečki voz je bil močno poškodovan, konja je ubilo, šofer je pa odletel na cesto in bil močno poškodovan.

PRIPRAVLJAJO SE ZA RESNEJŠI SPOPAD

Člani neke lige za igranje "hockey" v Kanadi so opustili svojo igro in se pričeli vezibati v orožju za slučaj, da bodo pozvani v vojake. Slika jih kaže pri teh vezibah v nekem strelskem jarku blizu mesta Toronto, Ont.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891. Published by:

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

EDINOST PUBLISHING CO. Nalov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Subscription rates table with columns for 'Naročnina' and 'Subscription' for various durations like 'Za celo leto' and 'Za pol leta'.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje število v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na depise brez podpisa se ne ostra. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Angleška industrija in vojna

Moderna vojna pomeni veliko spremembo tudi v gospodarskem življenju, in treba je nekaj časa, dokler se gospodarstvo kake dežele prilagodi novim razmeram. Toda Anglija ni pozabila svojih izkušenj iz zadnje vojne in prehod iz mirovnega v vojno gospodarstvo se je izvršil mirno in brez velikih pretresljajev.

- 1. da preskrbi vsi potrebno opremo in material za armado in da skrbi za dovolj velike rezervne zaloge; 2. da kolikor mogoče vzdrži izvozno trgovino, da priskrbi državi tujo valuto, potrebno za neobhodne nakupe v inozemstvu;

Anglija ima ogromno industrijo. Organizacijo vojne industrije vodijo ministrstvo za zaloge, delovno ministrstvo, trgovinsko ministrstvo in ministrstvo za gospodarsko vojno, ki so v stalni zvezi med sabo, da morejo svoje delovanje primerno koordinirati z ozirom na omenjene cilje.

Ministrstvo za zaloge, kakor pove že ime, ima nadzorovati vse zaloge in cene važnih surovin, da more preskrbeti armado, mobilizirati in organizirati proizvodnjo, da skrbi za zadostne zaloge in poveča produkcijsko kapaciteto. Vse zaloge važnih surovin, ki so bile v deželi ob izbruhu vojne, so bile izročene temu ministrstvu.

Kar se tiče opreme armad, je ministrstvo že silno napredovalo. Oddalo je od začetka septembra pa doslej naročila v vrednosti sto milijonov funtov za municijo in bojno opremo. Več kot 700 tovarn izdeluje municijo in še drugih 9000 je bilo pregledanih in bi se dale prav tako porabiti za izdelavo streljiva, ako bi bilo potrebno.

Seveda ima opraviti ministrstvo za zaloge tudi z delavskim vprašanjem. Strokovne organizacije so glede vojne popolnoma na strani vlade, ker verujejo, da to ni le vojna proti napadalcem, temveč tudi vojna, ki naj vrne nemškimi delavcem njihove težko pridobljene svoboščine na gospodarskem polju. Tako pomaga delavstvo na vse mogoče načine, da more Anglija izrabiti svoje ogromne zaklade delovne sile in strojev.

Da ne bi spori z delavstvom zavirali delovanje industrije, stopi v veljavo dalekosežni ustroj za pogajanja in razsojevanje, ki je nastalo v zadnjih 20 letih. Ministrstva bodo sprejemala nasvete predstavnikov strokovnih zvez, tako da bodo delavci prav tako kakor delodajalci s svojim znanjem in izkušnjami pomagali organizirati proizvodnjo.

in določiti cene.

Ministrstva morajo skrbeti tudi za to, da dobe armade primerno število kvalificiranih mož, ki so potrebni za mehanizirane oddelke.

Kar se tiče izvoza, so sedanji izvozni krediti v ugodnem sorazmerju z onimi pred izbruhom vojne. V deželi sami je bilo ukrenjeno vse potrebno, da se onemogoči dobičkarstvo, bodisi s strani producenta, prekupčevalca ali prodajalca. Ministrstvo za gospodarsko vojno seveda skrbi predvsem za blokado Nemčije, a prav s to blokado dobiva precej surovin, zaplenjenih z ladjami. V prvih petih tednih vojne je znašalo zaseženo blago 315.000 ton in v tednu pred 7. oktobrom 25.000 ton in sicer: 13.800 ton petrolejskih proizvodov, 2.500 ton žvepla, 1500 ton jute in 400 ton drugih vlaken, 1500 ton živalske krme, 1300 ton olja in masti, 1200 ton krme, 600 ton oljnih semen, 570 ton bakra in 430 ton drugih rud in kovin, 500 ton fosfatov in 320 ton lesa.

Najvažnejši pa je za deželo seveda v vojni kakor v miru denar in ogromna finančna moč Anglije, ki je v velikansko pomoč industriji. Leta 1937 je bil narodni dohodek na državljana ocenjen v Nemčiji na 62 in pol funta letno, medtem ko je bil isto leto v Vel. Britaniji 107 funtov. Če je treba, more Vel. Britanija polovico svojih dohodkov posvetiti vojnim potrebam in prevešč nad za življenje potrebnim denarjem, kar določa finančno moč.

Zunanja finančna moč Vel. Britanije je prav tako velika, če ne večja. Letni dohodek iz inozemskih investicij znaša 200 milijonov funtov šterlingov, kapital pa je nekajkrat večji. V zlatu, tuji valuti in dohodkih iz investicij ima Vel. Britanija aktiv za več kot 100 funtov šterl. na glavo, to je okoli 4 milijarde ali dvakrat toliko kot je zlata na svetu.

KAJ NOVEGA MED MINNESOTSKIMI ROJAKI

Ely, Minn. Danes ko to pišem, je bila darovana sv. maša v osmini za pokojnim Matevžem Štefonom, ki je umrl nagle smrti na potu med Wintonom in njegovim domom. Šele drugi dan so otroci zagledali njegovo mrtvo truplo. Na lice mesta je bil dospel coroner, ki je konstatiral smrt vsled srčne hibe. Truplo je bilo prepeljano v Fenski mrtvašnico pod oskrbo Štefana Banovca, ml. — Pokojnik je bil živel na svoji 40 akrov obsegajoči farmi že več let. Farma se nahaja blizu Wintona. Bil je član društva Slovenec št. 114, JSKJ. V Ely zapuša hčer Mary, omoženo Domen ter dva sina; Friderik je v Ely, Matevž nekje v Kaliforniji.

RAZNO IZ MILWAUKEE

Milwaukee, Wis. Ker berem toliko zanimivih dopisov v priljubljenem Amer. Slovincu, pa tudi mene včasih prime, da bi kaj napisala. Toda, kaj hočem, ko imam lepe misli v glavi, same pa nočejo na papir, roka je pa okorna, okorna tudi beseda, ker kar je šola spravila v glavo, je že ostalo zelo daleč za nami. Pa še od nekakšnega koša sem večkrat slišala pravit, da je nekje tam pri uredništvi in da nerodne dopise kar na delno požira. Vendar kljub temu, sem se ojuočila in bom par vrstic napisala. — Vreme imamo še vedno tako prijetno, da se komaj zavedamo, da je Božič pred nami, pa Novo leto tudi. Navada je, da si ob

takih prilikah ljudje voščijo in drug drugemu žele vse najboljše. To je tudi moj namen, da iskreno pozdravim vse sotrudnike in dopisnike tega lista, zlasti še č. g. Rev. Trunka za njihovo zanimivo Pisano polje, kakor tudi za druge zanimive članke. Bog vas živi Father še na mnoga leta, da bi nam še dolgo pisali in nas bodrili k čednostnemu in preudarnemu življenju. — Tako hvala tudi Mr. Grdinatu, Mr. Tomcu in ženskim dopisnicam od SZZ., ki so toliko zanimivega opisale od starega kraja in potovanje po Evropi. Le še pišite in nam vzbujajte spomine na ljubo domovino. — Je še mnogo drugih dopisnikov, ki opisujejo potovanje po Ameriki, življenje na farmah, življenje in delovanje v tej ali oni naselbini, kar je tudi zanimivo za brate, zato tudi njim hvala za trud, kakor tudi uslužbencem in vsem sotrudnikom ter naročnikom. — Ker se pa ravno bliža Božič, naj napišem še neko staro božično pesmico, katero je zložil častivredni pokojni škof lavantinski Anton Slomek, kot so mi moji starši pravili. Pesem je ta le:

Naj bo pohvaljen povesod, Neba in zemlje Gospod, Naj bi spoznali na zemlji ljudje In bi častili vsi Tvoje Ime.

On se kot človek rodi, V jaslih na slamici leži. Revna je Njegova Mati bla. To je On storil za grešnike nas.

Je v slabe pleničke povit, Pa mora nebeški Kralj bit. Slamca Njegova posteljca je. To je On storil za grešnike nas.

Slišati lepšega ni, Kot je Jezus Maria ime. To je veseli zveličavni glas, Posebno za uboge, za grešnike nas.

Vsem prav vesel in zadovoljen Božič in srečno zdravo Novo leto! Maria Mohorko

V SPOMIN PRIJATELJU

Pueblo, Colo. Ker sem ravno poenčil naročnino za Novi Svet in Amer. Slovincu, bom pa še napisal par vrstic v naš list. Najprej naj omenim, da če bi rojaki vedeli, kako je Novi Svet podučil, bi si ga vsi od kraja naročili: Seveda, prebirati ga je treba, ne pa samo naročenega imeti, in njegovo vsebino preudariti. Ne bom pozabil, ko je enkrat Mr. Grdina iz Clevelanda v svojem dopisu omenil koliko je vredno "Pisano polje" v Amer. Slovincu. Jaz bom pa tukaj zapisal, da so "The ure" in "Iz narave" v Novem Svetu, ki so od istega pisatelja kot je "Pisano polje," prav tako veliko vredne in zanimive.

Vreme imamo tukaj, ko to pišem, prav lepo, da imamo lahko hišna vrata celi dan odprta, kot v poletju. — Umrli je mesecu novembra Anton Prijatelj, doma iz Gradeža, fara Škofjanj pri Turjaku. Bil je neoženjen in zapuša v starosti

domovini dve sestri Mico in Johano. Ne bom pozabil, kako sva se bila enkrat "pobunčala" in se potem še večkrat o tem pogovarjala. Stric, župnik v Strugah, Matija Prijatelj, je bil tudi nekoliko zdravnik. Pa so mama večkrat pojmrli, oh, da bi vsaj struški prišli in dali malo zrnja za žleodec, ki mi tako zavija, pa jih ni, odkar so kravo kupili od nas. — Ravno okolu sv. Jakoba je bilo, ko smo pri nas kopalji zgodnji krompir, njiva je bila pa prav pri cesti. Pa sem vprašal mamo, če je daleč do Strug. Daleč, daleč, so rekli mami. Poglej tisto ženo, ki pelje v mlin, pa je še več kot uro naprej od nje. Žena je bila iz Kompelj. Midva sva pa kar sklenila da jo počakava in na tihem pobegnava do strica župnika. Drugi dan sva na straži pričakovala, kedaj pride tista ženska mimo in prišla je okolu 7 ure zjutraj, midva se pa odpraviva za njo. Takrat ni bilo še železnice, Pa se žena obrne in naju vpraša, kam sva namenjena. Po veva ji, da greva v Struge k fajmostru. — Pa ga poznata, pravi dalje žena. I, seveda, saj je naš stric, sva ji odgovorila in kravo so od nas kupili in tako sva ji svedela. Za naju je žena vse prepočasi hodila, najraje bi že bila pri stricu v Strugah, zato ji rečeva: Dajte, teta, bova midva peljala, vi pa za nama stopajte. Tako sva začela midva peljati njen voziček in kaj kmalu je bila žena daleč za nama in vpila, da prehitro voziva. Tedaj sva ji rekla, naj se kar na voziček spravi, bova še njo peljala. Kaj bodo pa ljudje rekli, se je izrazila. Midva seveda nisva na to nič pomislila, toda čez nekaj časa se je ženska zares vsedla na kola in potem je šlo, da smo bili kar gredoč v Kompeljah. Ko smo bili na njenem domu nama je dala vsakemu kos kruha in ko se napljava vode, sva jo mahnila naprej. Dobili smo enega fanta, Babi se je pisal, ki nama je pokazal do Kozarjev. V Tisovcu sva vprašala, če je še daleč do Strug. Vedela sva namreč, da Tisovec, Potiskovec, Raplevo, nišo Struge, ker tam ni cerkve, torej tudi gospoda nimajo. Pa sva prišla do cerkve in če se ne motim, se tudi vasi reče Pri cerkvi. G. župnika sva dobila ravno na vrtu, pozdraviva ga, oni nas pa vprašajo odkod prihajava, ker sva tako prašna. Jaz odgovorim da iz Ponikev. Tedaj jo pa uborem, kajti domislil sem se na pokojnega očeta. Pa je ravno hlapec prignal živino, med katero je bila tudi krava, ki so jo stric od nas kupili. Seveda sem jokal, toda taki može se na to spoznajo in kmalu so me potolažili. Vse so naju izpraševali in kmalu spoznali, da sva jo brez dovoljenja primahala sem. G. župnik so se obrnili in poklicali dekle: Reza, imaš kaj za jesti? — Reza je bila pozneje tukaj v Pueblu poročena in se je pisala Kraševce, po svojem možu. — Pa je povedala g. župniku, da nima drugega kot kruh in kislino mleko. Joj, kako se nama je tisto prilogo. — Še večkrat potem smo se o tem pozneje pogovarjali in o pokojnem stricu tudi. — Stric župnik je tako lepo pripravil vse za pogreb.

Snež in zima v Minnesoti

Virginia, Minn. — Letos smo imeli lepo jesen. Skoro do zadnjih dni je bilo vse skozi lepo. Zdaj je pa prilomastila starka zima z vso silo in kaže svoje ostre zobe. Po nekaterih krajih je padlo te dni toliko snega, da je za nekaj časa ustavljen promet, da so morali pogrebsti sneg s cest in tako upostaviti promet. Ko se bo enkrat zjasnilo, bomo imeli 30 do 40 stopinj mraza. Nam, ki smo tega vajeni, to nič ne de. Pomaknili se bomo tesneje k peči in prebirali knjige in časopise.

Sodišče priznalo Slovincu odkodnino

Ely, Minn. — Distriktna porota je zadnji teden priznala rojaku Mr. Franku Koejnu \$1,372.00 odkodnino za poškodbe v avtomobilski nezgodi, ki se je dogodila letos 4. avgusta. Rojak je tožil Dr. Swanson za \$10,000 odškodnine, porota mu je pa priznala le zgorajšnji znesek. Obravnava se je vršila na distriktnem sodišču v Virginiji.

Smrt rojaka

Sheboygan, Wis. — Tukaj je v bolnišnici sv. Nikolaja pred kratkem preminul rojak Frank Anzich, st., v starosti 53 let. V Ameriki je bival 27 let. Pokopan je bil iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Greendale pokopališče. Zapuša žena, dva sina in hčerko.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Novi državljani v Hibbingu

Hibbing, Minn. — Državljanstvo so te dni dobili sledeči naši rojaki: Viktor Orešek, Stana Drobac, Louis Goležar, Joseph Kalan, Rose Kolečar, Vida Udovich, Frances Arko, Sam Rakič in Anna Bertnik. — Državljanstvo šolo vodita tu Ameriška Legija in Elks društvo. — To je letos že druga skupina, ki je izdelala šolo in preizkušnjo za državljanstvo. Novim državljanom častitamo! — Poročevalce.

Sodišče priznalo Slovincu odkodnino

Ely, Minn. — Distriktna porota je zadnji teden priznala rojaku Mr. Franku Koejnu \$1,372.00 odkodnino za poškodbe v avtomobilski nezgodi, ki se je dogodila letos 4. avgusta. Rojak je tožil Dr. Swanson za \$10,000 odškodnine, porota mu je pa priznala le zgorajšnji znesek. Obravnava se je vršila na distriktnem sodišču v Virginiji.

Smrt rojaka

Sheboygan, Wis. — Tukaj je v bolnišnici sv. Nikolaja pred kratkem preminul rojak Frank Anzich, st., v starosti 53 let. V Ameriki je bival 27 let. Pokopan je bil iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Greendale pokopališče. Zapuša žena, dva sina in hčerko.

TARZAN IN OGENJ V THORU (18) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

D'Arnot, videč da nikakor ni mogel rešiti, je zavpil naaj: "Tarza ni se nikakor ne moremo rešiti. Ti vragovi dirajo kot visokonega antilope." "Potem se moramo pač postaviti v bran in se proti njim boriti," pripomni O'Rourke ves zasoplen. — Tu di Tarzan je videl, da se ne rešijo,

"Ustavite se!" je naikrat zapovedal Tarzan, ko je videl, da ne morejo drugače; "vsi se postavimo v krogu okrog Jannettee." Tedaj so se vsi vstopili pred Jannette in se postavili v bran proti divjemu sovražniku z naperjenimi puškami, razum Tarzana, ki ni imel orožja, razum malega noža,

"Sedaj naj pridejo," reče Terry: "In naj okustijo naše slašice!" V tem je zagrnula salva iz pušk, da je odmevalo po džungli in trije divjaki so padli. Ostali so se pa z divjim krikom vrli naprej in kmalu so bili naši popotniki obkoljeni od rujave drhali in eden je nupadal proti Tarzanu.

Ko je rujavi divjak dvignil svojo silico da jo zažene v Tarzana, katerega je videl, da nima grncega orožja, je Tarzan naglo odskočil in se od strani približal napadalcu, zamahnil z nožem in že je ležal mrtve na tleh. Toda na nesrečo, je padel divjak ravno na Tarzana, da ni mogel ustati.

POZORI! Pogled na številne poleg nastava in imena. Ako ti je naravnost poškoda obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

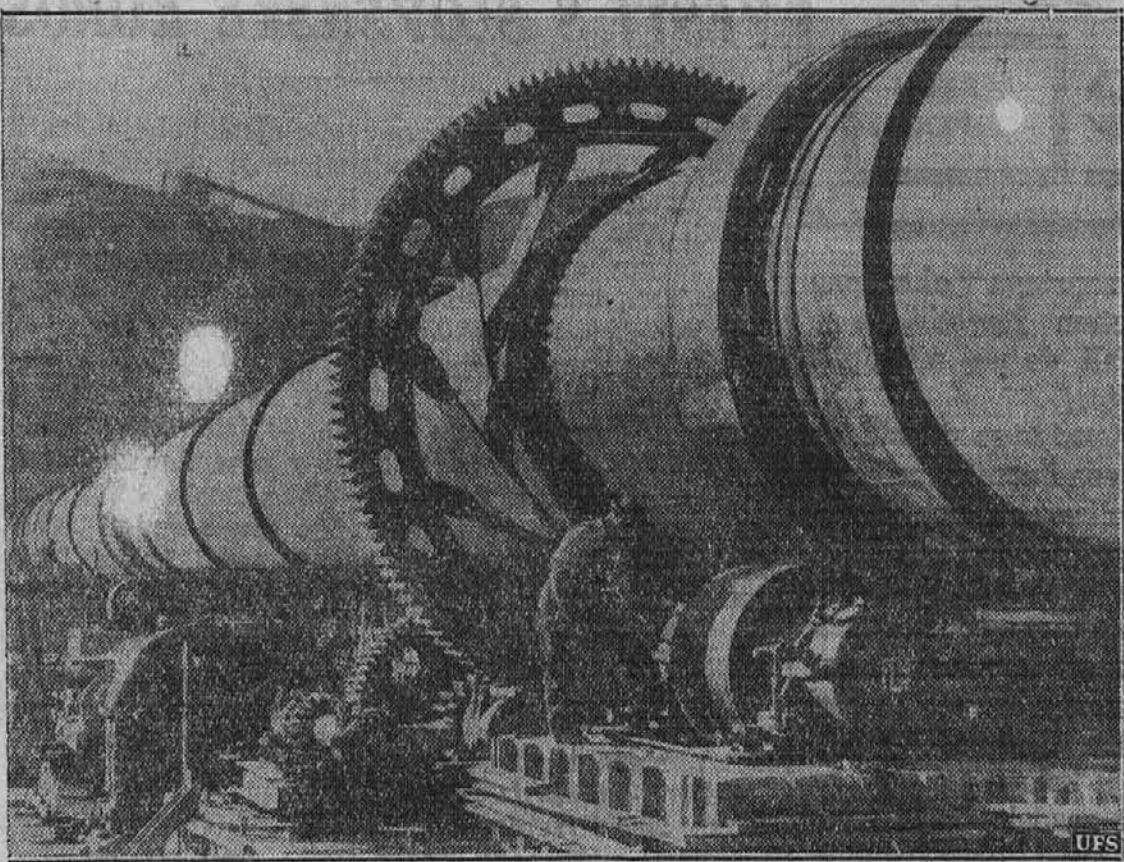
PETA NEDELJA V DECEMBRU

"Tukaj je stanovitnost in vera svetnikov (Skr. raz. 13, 10)".

Ako si krščansko potrpežljiv, postaneš močan in Bog bo s teboj. Tako je Bog pomagal mučencem, da so zmagali, devicam, da so slavile krasne zmage, v ti moči so neštevilni spoznavavci premagali svet in hudobijo njegovo. Potrpljenje ni noben znak slabosti, temveč najvišja popolnost človeške moči in trdnosti. Niti te ne ovira, da z njo sodeluješ. Narobe. Spodbuja te, da sam storiš največ ko mogoče, da namreč brzdai in zmagaš samega sebe. Brez krepostne potrpežljivosti se na svetu ni storilo nič velikega. Odkod pride, da se je cerkev ohranila in rasla v prvih stoletjih, tako da je postala znamenje vsem narodom zemlje? Ali ne odtod, ker so bili kristjani prvih časov sveto potrpežljivi? In kako so morali biti potrpežljivi? Poslušaj sv. Pavla: "Trpite, če vas kdo usužnjuje, če kdo govori, če kdo jemlje, če se kdo povzdiguje, če vas kdo v lice bije (2 Kor. 11, 20)". To in še več so potrpežljivo prenašali, saj vemo, da so jih metali v ogenj, sekali z mečem, pražili na razbeljenih rešetkah, ščipali s kleščami, mučili na vse načine, preganjali

po vsem svetu, preganjali do smrti. V tistih casih se je potrpljenje izkazalo, a izkazala tudi vera svetnikov. Morali so to prenašati, ker Bog je od njih tirjal tako popolnost. Za nje je namreč le veljalo: ali umreti ali odpasti. Ker so potrpežljivi, so si pred Bogom zaslužili sijajne krone. Oni pa, ki so v trdnih izkušnjah postali nepotrpežljivi, so izgubili z nepotrežljivostjo tudi lastne duše, ker so odpadli. Koliko manj zahteva Bog od tebe. Ampak to malenkost zahteva. Morda velja tudi tebi: ali potrpeti, ali izgubiti dušo. Pa pomisli. Ali ni siava, ki jo uživajo prvi kristjani že nad pol drugo tisočletje vredna njih potrpežljivosti? Ali se jim boš smel kdaj pridružiti, če izgubljaš potrpljenje pri najmanjši bridkosti? Kraljestva božjega si ne pridobiš le v krepkem naskoku, temveč le z dolgotrajno potrpežljivostjo v Kristus. Za to pa "prebimo v stanovitnosti naloženi nam boj; ozirajoč se v začetnika in izpolnjevalca vere Jezusa, ki je za namenjeno mu veselje križ pretrpel, ne meneč se za sramoto in sedel na desnico prestola božjega (Hebr. 12, 1, 2)".

Le v potrpežljivosti rešiš dušo svojo.

Slika kaže ogromno mašinerijo, postavljeno v Los Altos, Cal., za izdelovanje betona, ki se bo potreboval pri gradbi Shasta nasipa v Central Valley.

vdrla v elektrarniške predore in razdejala tudi vse delavnice, odnesla debela bruna, nekaj strojev in drugega gradiva. V neposredni nevarnosti je bilo tudi bližnje delavsko naselje. Tudi v Kanalu in v Avbi je napravila Soča ogromno škodo.

Duhovniške vesti

S smrtjo sv. očeta Pija XI. so po uveljavljenem običaju bila ukinjena številna odlikovanja, ki jih je blagopokojni osebno dal raznim zaslužnim duhovnikom. Kakor smo zvedeli, je sedanji sv. oče mnogim odlikovancem znova podelil častne naslove, katere so dobili od njegovega prednika. Med temi so: g. Ivan Kunšič, dekan v Cerknem, g. Alojzij Filipič, dekan v Grgarju, g. Angel Trevisan, dekan v Visco v Furlaniji in Jakob Cian, dekan v Cervignanu, ki so ponovno imenovani za častne komornike Njegove Svetovsti, ter g. dr. Ivan Juvančič, profesor goriškega bogoslovja in g. Peter Mosetti, ločniški nadžupnik, ki sta potrjena kot častna kaplana. Vsi našteti nosijo častni naslov: monsignor. Kakor čujemo, bo temu prvemu sledila še vrsta sličnih imenovanj.

KRATKE NOVICE

Podgora pri Gorici. Po kratki boleznii je umrl, star 52 let, g. Ivan Nemeč, davčni uradnik. Pokojnik je pripadal znani Nemčevi družini. Služboval je večnoma v Gorici, pred leti pa je bil premeščen v Forli, odkoder je sedaj prišel domov umret.

Nove stanovanjske hiše v Tolminu. Občinska uprava v Tolminu se zadnje čase bavi z načrtom, da bi se sredi Tolmina zgradila skupina novih stanovanjskih hiš za delavce, obrtnike, male trgovce in nižje uradnike. V teh hišah naj bi bilo večje število majhnih

stanovanj, za katera bi bilo mogoče zahtevati čim nižjo stanarino. V načrtu so štiri večje stavbe, za katere bi stavbni stroški znašali le toliko, da bi na vsako stanovanjsko zgradbo padlo po 7 do 8 tisoč lir izdatkov.

Nova zmaga. Znani boksar

Lužje Mužina, naš goriški rojak, čigar starši so doma v Steverjanu, se je pred dnevi boril v Budapešti z ogrskim prvakom Jaszaiom in ga premagal. G. Mužina je s to svojo zmago zopet potrdil sloves, ki ga uživa kot italijanski in evropski boksaški prvak.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Napaden

Posestnikov sin France Gregorič iz Št. Vida na Dolenjskem se je nekega večera precej pozno vračal iz sosedne vasi proti domu. Nenadoma so ga napadli okoliški fantje in ga s koli pobili na tla. Ljudje ki so Gregoriča našli močno poškodovanega, so poklicali zdravnika, ki je odredil prevoz v bolnico.

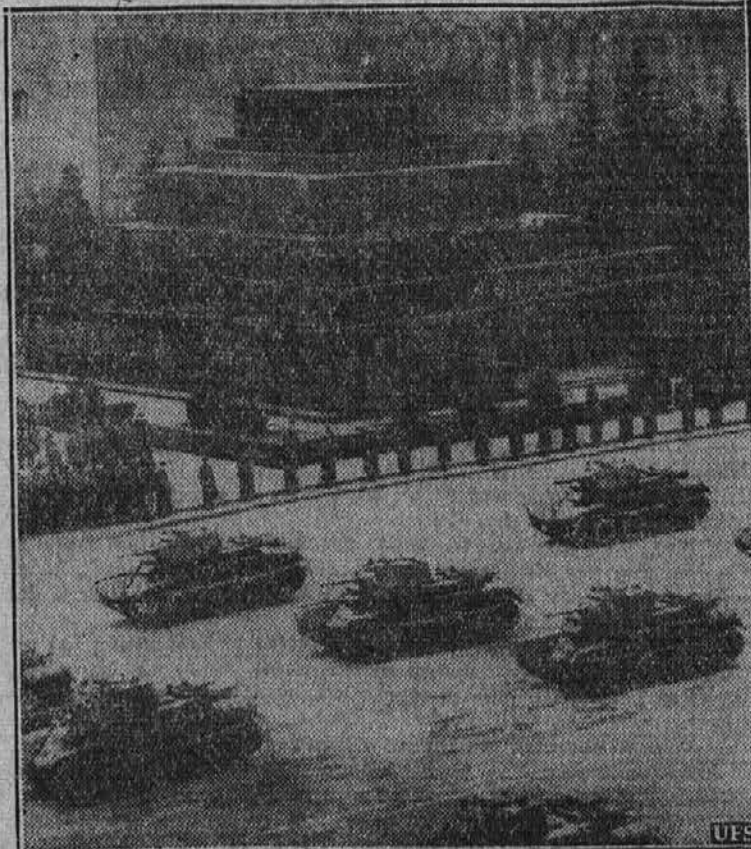
Obsojen

Na dve leti strogega zapora je bil pred sodniki malega kazenskega senata v Ljubljani obsojen delavec Anton Sever z Ježice, kateremu je obtožnica naštevala celo rešto vlovov, katere je zagrešil v Gmajni in s katerih je prinašal razne manjše svote denarja, obleko, srebrne in zlate predmete, dobre jestvine in poleg še dve lovski puški, s katerima je potem vprisrjarjal divjega lovca okrog Šmarne gore.

Nezgodna na cesti

Posestnik Janez S. z Goleka v krškem okraju je tako nerodno ustavljal v dvopreznem vozom sredi državne ceste pri občinskem napajališču pred Krškimi, da je zadel vanj avto trgovca Branka K. iz Zalca, ki se je vozil iz Zagreba. Posebno ranjen ni bil nihče, škoda je pa bila na vozu,

RUSI NA PARADI

Prizor z Rdečega trga v Moskvi, ko so na dan 20. obletnice boljševiške revolucije paradirali vojaški tanki mimo Leninevega groba.

OKROŽNICA PAPEŽA PIJA XII.

"Summi Pontificatus"

(Dalje)

Cerkev ne sega po svetni oblasti

Proti takim sumničenjem Mi z apostolsko iskrenostjo izjavljamo — in vse obdržimo, kar je Naš prednik častnega spomina Pij XI. učil o oblasti Kristusa Kralja in njegove Cerkve v svoji okrožnici "Quas primas" z dne 11. decembra 1925, da so Cerkev taki nameni popolnoma tuji. Cerkev razprostrta svoje materinske roke človeštvu, ne da bi mu gospodovala, ampak da mu služi. Cerkev niti ne skuša, da bi nadomestila ostale zakonite oblasti na jim lastnem področju, ampak jim nudi svojo pomoč prav po zgledu in v duhu svojega božjega Ustanovitelja, "ki je hodil od kraja do kraja in delal dobroto" (Apd 10, 38).

Cerkev oznanja in uči pokorščino in spoštovanje do svetne oblasti, ki ima v Bogu svoj izviren in se pri tem ravna po nauku božjega Učenika, ki je dejal: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega" (Mt 22, 21). Nima osvajalnih nakan in v obredih prepeva: "Kdor deli nemiljivo, ne ropa miljivega" (Iz himne praznika sv. Treh kraljev). Ne duši podjetnosti, ampak jo dviga k vsemu, kar je veliko in plemenito, in oblikuje značaje, ki ne preslišijo vesti. Ona, ki goji kulturo med narodi, tudi svetnega napredka ni zanemarjala, ampak se ga kot mati ponosno veseli. Angeli, ki so prhutali nad zibelko učlovečene Besede, so na čudovit način razglasili namen njenega dela, ko so peli: "Slava Bogu na visavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje" (Lk 2, 14). Ta mir, ki ga svet ne more dati, je isti božji Odrašenik kot sveto dediščino zapustil svojim učencem: "Mir vam zapustim, svoj mir vam dam" (Jan 14, 27); in tako so ga prejeli milijoni in milijoni, ki so se z vsem srcem oklenili Kristusovega nauka, obsejnega v njegovi dvojni zapovedi o ljubezni do Boga in do bližnjega — prejeli so ga, še ga prejemajo in ga še bodo. Zgodovina — ki jo je največji rimski govornik modro imenoval "učiteljska življenja" (Cic. Orat 1—9, 4) — skozi dveh tisočletij dokazuje, kako bridko resnična je beseda svetega pisma, ko pravi, da ne bo užival miru, kdor se Bogu ustavlja (prim. Job 9, 4). Kajti edino Kristus je tisti "vozelni kamen" (Ef 2, 20), na katerem človek in družba moreta obstati in se rešiti.

Na tem vogelnem kamnu je grajena Cerkev, zato je sovražne sile nikdar ne bodo zrušile: "peklenska vrata je ne bodo premagala" (Mt 16, 18); ob notranjih

in zunanjih bojih le raste v moči in si množi vence svojih slav-nih zmag. Nasprotno pa vsaka zgradba, ki ni zidana na trdnem temelju Kristusovega nauka, je položena na mehke pesek in se bo kmalu žalostno podrla (prim. Mt 7, 26—27).

"Ure teme"

Častiti bratje! Čas, v katerem vam pošiljamo to Našo prvo okrožnico, je v marsikaterem oziru zares "ura teme" (prim. Lk 22, 53), ko zli duh sile in razprtije kot iz okrvavljene čaše siplje preko človeštva brezdanje trpljenje in neskončno žalost. Ali je morda potrebno, zagotavljati vam, da je Naše očetovsko srce v trpljenju in sočutni ljubezni z vsemi sinovi, zlasti s tistimi, ki so potrli, v stiskah in preganjanju. Narodi, ki jih je zajel usoden vrvež vojne, so morda šele v tisočletih in tisočletih da šele "na začetku bolečin" (Mt 24, 8), pa že vlada v tisočletih in tisočletih družinah smrt in obup, jok in revščina. Kri nestetih človeških bitij, tudi nevojnikov, se v pretresljivi tožbi dviga zlasti nad enim narodom, Poljsko, ki si je z verno zvestobo do Cerkve in s svojimi zaslugami za obrambo krščanske civilizacije, kar vse je ne izbriljivo vpisano v listih zgodovine, po vsem svetu pridobila pravico do človečanskega in bratskega sočutja; v zaupanju v mogočno pomoč Device Bogorodice "Tomočnice kristjanov" željno pričakuje dne, ko bo po načelih pravice in pravega miru znova vstala.

Ko še nismo izgubili vsakega upanja, Nas je bilo groza tega, kar se je nedavno zgodilo in se še dogaja in smo vse storili in vse poskusili, kar nam je narekovala Naša apostolska služba in kar smo z Nam danimi sredstvi mogli, da zadržimo poseg po orožju in da se ne zapro vsa vrata za obganjanja, ki bi bila častna za obe strani. V prepričanju, da bodo orožju na eni strani odgovorile oborožene moči na drugi, smo smatrali, da Nam naša apostolska služba in krščanska ljubezen sveto ukazuje zastaviti vse sile, da krščanstvu in vsemu človeštvu prihranimo grozote svetovnega spopada, čeprav je bilo nevarno, da naši čisti nameni in iskreni nameti ne bodo prav sprejeti. In naši opomini so naleteli na dvorljivo poslušanje, izpolnitve pa niso bili deležni. In ko Naše očetovsko srce v žalosti in skrbeh gleda vse to, Nam stopa pred oči podoba božjega Pastirja in zdli se Nam, da bi morali v Njegovem imenu svetu ponoviti tožbo: "O, da bi bil spoznal... kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi" (M Lk 19, 42).

(Konec prih.)

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

NOVO! NOVO!

Ravnokar smo prejeli zanimive brošure od Knjižnice "Delavske Fronte" iz Maribora. Brošure so nadvse zanimive in aktualne, kar živo razpravljajo o boljševizmu in komunizmu. Vsak delavec, bi moral te brošure čitati. Te brošure so:

1. BOLJŠEVIZEM IN DELAVSTVO, stane 10c.
2. KOMUNIZEM IN DRUŽINA, stane 10c.
3. V AS V BOLJŠEVIŠKI RUSIJI, stane 10c.

Kdor naroči vse tri skupaj jih dobi za 25c.

Dobijo se pri:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEČ
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Kazni za navijalce cen

Po vsej Italiji in tako tudi v Julijski Krajini so uvedli stroge kazni za tiste, ki bi se pregrešili z navijanjem cen in z brezvestno špekulacijo. Dan za dnem slišimo o obsodbah takšnih "grešnikov." Trgovcu, ki svojo robo prodaja po previsoki ceni, dostikrat za nekaj časa celo zapro trgovino. Tako poročajo med drugim iz Sušice pri Trstu, da so oblasti po odloku tržaškega prefekta zaprle za tri dni trgovino Antona Beničarja, ker je predrago prodajal milo in ker je imel baje skritega 36 kg sladkorja. Prav enaka kaznen je zadel tudi nekaj trgovcev iz Trsta, da v bodoče ne bi več skrivali sladkorja, ko ga že tako in tako zelo primanjkuje.

kg. V zadnjem času so poskočile tudi cene premoga. Najslabši premog se je podražil za 5 lir pri vsakem metriskem stotu.

Dva požara na Krasu

V poslednjih dneh sta dva večja požara uničila domova dvema posestnikoma. Prvi požar je nastal v Bazovici, kjer je do tal pogorela hiša nekega vaščana. Požar je trajal celo noč. Vse prizadevanje tržaških gasilcev, da bi ga pogasili, je bilo zaman. Od poslopja so ostali le še oerneli zidovi. Škode je bilo preko 20.000 lir. Drugi požar je nastal v Velikem dolu pri Komun. Tam je pogorela hiša posestnice Antonije Žerjalove. Ogenj je uničil tudi vso opremo poljsko orodje in razno blago ter je povzročil okrog 10.000 lir škode.

Na švicarski meji aretiran grgarski kmet

V Susi v bližini švicarske meje, so aretirali 43 let starrega Josipa Boštjančiča iz Grgara. Mož se je pravkar vrnil iz Švice in je taval po obmejnem ozemlju, dokler ga niso prijeli obmejni miličniki. Ko so ga pa legitimirali in odvedli na bližnjo orožniško postajo, se je izkazalo, da je bil v juniju l. 1935. pred goriškim sodiščem obsojen na 15 let in šest mesecev ječe ter na 33.000 lir denarne kazni. Listi, ki poročajo o tem, ne navajajo razloga, zaradi katerega je bil Boštjančič obsojen na tako veliko kaznen.

Na švicarski meji aretiran grgarski kmet

V Susi v bližini švicarske meje, so aretirali 43 let starrega Josipa Boštjančiča iz Grgara. Mož se je pravkar vrnil iz Švice in je taval po obmejnem ozemlju, dokler ga niso prijeli obmejni miličniki. Ko so ga pa legitimirali in odvedli na bližnjo orožniško postajo, se je izkazalo, da je bil v juniju l. 1935. pred goriškim sodiščem obsojen na 15 let in šest mesecev ječe ter na 33.000 lir denarne kazni. Listi, ki poročajo o tem, ne navajajo razloga, zaradi katerega je bil Boštjančič obsojen na tako veliko kaznen.

Podražitev drv in premoga

Zaradi velikega pomanjkanja lesa, so se v zadnjem času po vsej Italiji dvignile tudi cene lesnim izdelkom. Pa ne samo rezan in tesan les, tudi navadna drva so se podražila. Tako poročajo iz Pulja, da se je les za kurivo podražil približno za 3 lire pri vsakem metriskem stotu. Hrastova drva so zdaj po 13 lir za 100

Soča napravila veliko škodo. Soča preplavila kanalsko elektrarno. V Ložicah pri Kanalu grade že leto dni drugo veliko elektrarno. Dela so že zelo napredovala in zgradili so tudi že nekaj predorov. Ko je po deževju in prvem snegu nastopilo lepo vreme, je začela Soča naglo naraščati ter je ponekod celo prestopila brebove. Nad Ložicami je voda

DENARNE POŠILJATVE

se v Jugoslaviji in Italiji doslej še redno dostavljajo prejemnikom. So pa tu in tam mogoče kake zamude radi počasnejših zvez preko morja radi vojne v Evropi. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	
Za \$ 2.50	100 Din
Za \$ 4.80	200 Din
Za \$ 7.00	300 Din
Za \$ 9.20	400 Din
Za \$ 11.25	500 Din
Za \$ 21.75	1000 Din
Za \$ 43.00	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:	
Za \$ 3.15	50 Lir
Za \$ 6.00	100 Lir
Za \$ 11.85	200 Lir
Za \$ 17.25	300 Lir
Za \$ 28.00	500 Lir
Za \$ 55.50	1000 Lir
Za \$ 109.00	2000 Lir

Pri zgorajšnjih cenah je vključena navadna poštnina za zračenje. Ako pa kdo želi, da se njegovo pošiljko pošlje potom zračne pošte, je treba doplačati 30c. poleg zgoraj navedenih cen. Za pošiljatev potom kabla, brzojava, pa je treba doplačati za vsako pošiljatev \$2.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Ukrajina joče

ALEKSIJ PELIPENKO

Teh šest odposlancev ni župnika Nikandra več našlo v Breclavu. Tam so jim dejali, da so ga odpeljali v Vinico.

Nekaj dni na to so se odpeljali isti kmetje v Vinico. Pri okrajnem sodišču so poizvedovali po župniku Nikandru in so izvedeli, da sodišče o tem ničesar ne ve. Zato so poiskali znanega odvetnika. Najprej jim je odvetnik razložil, da sedaj ni niti sodišče niti odvetnikov. Ko so mu pa slučaj razložili, jim je svetoval:

"Po vsem tem, kar mi pripovedujete, ima očka opravka s Čeko."

"Pa naš očka ni storil vendar nobenega zločina."

"Saj tudi treba. Zaradi zločinov še ni Čeka nikogar zaprla. — Pa poizkusite mogoče pri gubernijskem komisarju. Pa da ne boste rekli, da sem vam jaz to svetoval."

Gubernijski komisar odposlanstva sploh ni sprejel. Ko so slišali v predsobi, da zahtevajo kmetje izpustitev župnika Nikandra, jih je nekaj Čekistov ozmerjalo. Strogo so jim naročili, naj se na nikogar več ne obrnejo. Z neuspehom torej so se odposlanci spet vrnili v Volovodivko.

V tistem času je divjala po Ukrajini težka epidemija tifusa. Tudi služkinja župnika Nikandra je zbolela. Župnikova žena je zanjo skrbel in jo s skrbno nego rešila smrti. Zato pa je pričela sama lehati. Na zdravniško pomoč ni bilo misliti. Saj so bili zdravniki, toda zdravil ni bilo moči dobiti.

Kmetje so poizkušali na svoj način rešiti bolno župnikovo ženo in jo silili, da je mnogo jedla, da bi ostala pri moči. Mogoče bi tudi napad bolezni prestala, toda dogodki zadnjega časa, skrb za svojega moža in velika žalost so jo oslabili. Umrla je nekaj tednov po tem, ko so župnika Nikandra odpeljali.

Volovodivčani so imeli svojo mamiko zelo radi in so ji pripravili svečan pogreb. Štirje duhovniki iz soseščine so se zbrali in so vodili pogreb. Po smrti žene se je kmetom zdelo, kot da so osiroteli, saj so iskali po tem, ko so župnika Nikandra zaprli, pri njegovi ženi sveta in pomoči. Bi-je modra in izkušena in je imela vedno odprto srce za uboge in pomoči potrebne. Župnišče, ki je bilo že trideset let njih duhovno pribežališče, je ostalo prazno. Dobrim Volovodivčanom je bilo, kakor da so čreda brez pastirja.

Nekaj starih kmetov je začelo kar na svojo roko. Sestavili so veliko prošnjo, kjer je sleherni, ki je znal pisati, pristavil svoje ime. V njej so prosili, da bi izpustili njihovega očka. Navedli so vsa dobra dela, ki jih je storil zanje in za vas. Pisali so, da ne morejo živeti brez župnika. Slehernemu kaj manjka. Sleherni čuti, da brez župnika v vasi ni pravega življenja. Posebno so poudarili, da ni imel župnik Nikander nikoli nobenega sovražnika in da je bil najboljši varuh in pomočnik vseh rezevov.

To prošnjo je neslo nekaj kmetov v Vinico. V gubernijskem uradu so jih vprašali, kdo jo je sestavil in spisal. Ker ni bilo to nobena tajnost, so kmetje to tudi povedali. Kmete so nato poslali domov.

Kmalu po tem se je v vasi pojavilo nekaj Čekistov, ki so odpeljali pisca prošnje.

Dva dni so ga imeli zaprtega v okrajnem zaporu in ga šele potem izpustili, ko so mu najstrožje zabíčali, da naj nikar nič več za to stvar ne stori.

Kmetje so postali jezni in so sklenili, da bodo za rešitev svojega župnika podvzeli odločne korake. Zbrali so se skupaj in korakali v Vinico. Nepríčakovano so prišli pred vladno poslopje in so kričali, da hočejo govoriti z gubernatorjem, kot so imenovali po starem običaju komunističnega komisarja. Nekaj stotin kmetov tudi ni bilo kar tako. Komisar si ni vedel pomagati in je prosil svoje kolege pri Čeki za nasvet. Obojim se je zazdelo, da bi s pomočjo kmetov mogli priti do volovodivskega cerkvenega zaklada. Zato so se odločili, da bodo s kmeti govorili. Komisar Čeke je bil takoj pripravljen, da izpusti župnika, če mu kmetje izročijo cerkveni zaklad. Toda ti niso vedeli kje je skrit. Pripravljeni pa so bili o tem govoriti s svojim očkom in ga prosili, da bi stvari izročil.

Oba komisarja sta bila s kmeti zelo prijazna in sta obljubila, da bosta čimprej vso zadevo prerешetala in župnika izpustila. Toda nista dovolila, da bi se kmetje z njim pomenili in mu sporočili smrt njegove žene. Tudi živeža niso sprejeli za župnika. Gubernijski zapor ni bilo okrajni, kjer se ne dobi nič jesti, sta dejala. Župnik ni odvisen od kruha kmetov.

Po tem razgovoru so kmetje romali zopet nazaj v Volovodivko. Bilo je istega dne, ko je preiskovalni sodnik Arnold Nus izročil župnika Nikandra rednemu sodišču.

Vedno so se slišali v Volovodivki glasovi, o skorajšnji izpustitvi župnika Nikandra. Za to je poskrbel okrajni komisar. Kjerkoli je srečal kakega Volovodivčana, je začel z njim pogovor in se tudi približno izjavil, da župnikova zadeva dobro stoji.

Zato so se kmetje pomirili in čakali na dan, ko se bo župnik vrnil. Ničesar niso več storili za njegovo rešitev. Cerkevne zadeve je medtem opravljal nek sosednji duhovnik. V župnišču sta stanovali dve cerkveni sestri in varovali skromni ostanek imetja, ki je župniku Nikandru ostal po vseh boljševiskih hišnih preiskavah.

Sodna preiskava.

Dva meseca dolgo je bil župnik Nikander sam v mrzli in vlažni luknji čekinih zaporov v Vinici. Zadovoljen je bil, da je bila preiskava končana in da ga niso dalje izpraševali. V celici je samoval in je ves dan premolil. Molil je za svoje vernike in molil je za tri častnike, ki so jih mučili pred njegovimi očmi. Molil je tudi za svojo ženo, da ne bi za njim preveč jokala. Da je pa med tem že umrla, še ni izvedel.

Nekega dne so se odprla vrata njegove celice. Čekist ga je pozval, naj mu sledi. Peljal ga je v pisarno preiskovalnega sodnika. V pisarni ni bilo razen nekega čekista nikogar in ta mu je prebral uradno obvestilo, da bo 2. septembra zaradi njegove zadeve sodna razprava. Župnik Nikander se je zdrznil. Do tedaj je bilo le še tri dni.

(Dalje prih.)

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Nekatere tovarne so morale zmanjšati svoj obrat zaradi pomanjkanja surovin. Tako je prejela ena največjih koroških tovarn za pohištvu in druge lesne izdelke samo tretjino lesa za mesec november, kolikor bi ga normalno rabila. Enako je prizadeta ena največjih koroških tovarn za usnjene izdelke. Dodelitev usnja je tako zmanjšana, da tovarna dela samo tri dni v tednu. Trogovci se morajo držati odredbe, po kateri sme njihov sedanji promet doseči največ 70% nekdanjega, normalnega prometa. Odpuščanje uslužbenecv zaradi manjšega prometa je prepovedano.

Kakor poročajo iz Borovlj, so v cerkvi razglasili višino bodočega cerkvenega davka. Davek bo znašal 35 pfenigov na družino, ki nima večjih mesečnih prejemkov, kakor 150 mark. Ljudstvo novi davek ne bo občutilo kot posebno obremenitev, ker je odmera zelo nizka.

V Dolah pri Borovljah je umrl v visoki starosti 86 let Oraž Valentin. Štiri tedne poprej je umrla njegova žena, ki je dosegla enako starost.

V Zakamnu pri Vetrinju je policija prejela dva nevarna vlomilca, ki imata na vesti nekaj večjih vlovov. Samo v

letošnjem poletju sta izvršila tri večje vlome in odnesla skupno blizu 32.000 mark.

V Laasu v Gornji Ziljski dolini so dogotovili bolnico za jetnične. Za Koroško je bila ta ustanova že hudo potrebna. Za mlince, ki so v preteklem letu zmleli preko 400 ton žita, je izšla odredba, da smejo v novembru zmlati dvanajstinko lanske količine rži, do čim smejo zmlati pšenico za 15% manj kakor lani v novembru.

Po najnovejši odredbi bo ostalo v prometu samo še 15% osebnih avtomobilov, vsi ostali ne bodo dopuščeni več v promet.

NEMŠKI TANKI

Vojaški strokovnjak agencije "Press Association" poroča, da so angleške vojaške oblasti ugotovile, da so bili nemški tanki na vzhodni fronti določeni za boje na tej fronti in za "bliskovito vojno" sploh, nikakor pa ne za napad na Maginotovo črto. Čedalje bolj se kaže, da na nemški strani niso računali z vojno z Anglijo in Francijo.

Oklopi nemških bojnih vozov so večinoma slabši nego pri angleških in francoskih tankih. Očitno je, da so se hoteli nemški državni činitelji po likvidaciji sovražnosti na vzhodni fronti izogniti spopadam z Angleži in Francozi. Nemčija ima seveda tudi močne bojne vozove, dvomljivo pa je, da bi jih imela zaenkrat že v zadostnem številu.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitzza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St. Chicago - Har. 3006

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na
1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 46. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%.

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 46-letnega obdobja \$6.960.000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnjina z vsakim dnevom narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenc in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdove in sirote. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: **JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.**

Pisano polje

J. M. Trunk

Da Hitler odobrava ali morda odobravati vsak Stalinov korak, je pri sedanjem "priateljstvu" povsem naravno. Finski palček je dušil po angleškem naročilu ruskega orjaka, to mora priznati vsak, naj sodi potem o Rusiji tako ali tako. V tem smislu piše tudi Hitlerovo diplomatsko glasilo "Dienst aus Deutschland". Pravi: "Ni mogoče zanikati pravice veseliti, kakršna je Sovjetska Unija, da si zagotovi svoj dohod k morju po prijateljstvih sporazumih s svojimi sosedami, in si tako zagotovi življenjske interese svoje obrambe."

Vedno bi Hitler ne govoril tako, zdaj nekako mora, in je na pravem. Pest sem ali tja. Samo Leningrad, tri in pol milijonsko mesto, zaklenjeno mesce brez morskega prometa. Kdor vidi pri Stalinu le pest, gleda strastno in gleda pristransko.

Ako je prej Hitler nekako tako govoril radi Vzhodne Prusije, je govoril hinavsko, ker ta je imela zraka, kolikor ga je potrebovala po morju in po koridoru, ampak od miru v Versaillesu je bila Rusija polvolji Angležev brez zraka v pljučih. Stalin je morda res pri tem Hitlera "namazal," ampak Hitler je pri resnici, če govori o zraku, dasi je bilo morda grenko zanj, ko je vgriznil v to jabolko in priznal resnico.

Ni nobenih poročil, kako je v baltiških državah, ki so se "pridužile" Moskvi. Zdagre za Finsko. Moskva vabi Fince s kruhom in delitvijo veleposestev in prevzemom tovarn. Bojim se, da bo to vleklo mnoge Fince proti Moskvi, in bo neodvisnost zvedenela pred njih očmi. Kruh je kruh, in delitev je muzika. Je šment.

Mi imamo do 10 milijonov brezposelnih. Mnogim manjka kruha pri vsem kruha. Veleposestev ravno nimamo, delitev ne bo vlekla, ampak "prevzeti" tovarne, to bo ostala prijetna muzika in bi ostala tudi še, ako bi izginile trume brezposelnih. Kadar se na svetu pojavi kako posebno stremljenje, se svet ne ustavi. Le kadar ni več povoda za stremljenje, v tem slučaju, kadar se ne more več "deliti"

ali "prevzeti," nastane neki mir, in več prostora je za malo bolj resno preudarjenje. Vsaj Rusija ima zdaj to prednost, da so tam vse "razdelili" in vse "prevzeli," in ne bodo več tiščali z glavami skozi zid.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1631 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

300 SVETIH MAŠ LETNO

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov: **DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA** za afriške misijone,
3624 W. Pine Boulevard, Dept. L, St. Louis, Mo.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN
KONTRAKTOR
**3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.**
Telefon Calumet 6509

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

Prilika še ta teden!

Naročniki "Novega Sveta" imajo priliko še ta teden, da dobijo eno izmed navedenih slik: **1. KRIŽEV POT; 2. SLIKO SV. OČETA PIJA XII.; 3. DOM V PLANINAH; 4. MATI Z OTROCI.** Z 31. dec. 1939. ta ponudba in prilika jenja. Ako je vam že naročnina potekla, ali če bo v januarju, ali februarju, ali kadarkoli, obnovite je za celo leto zdaj, v tem času DO 31. DECEMBRA 1939. in dobili bote od Uprave lista eno izmed navedenih slik. Zastopnik (ce) opozorite po svojih okolicah naročnike še enkrat na to. H katerim pa zastopniki ne bodo mogli, naj sami pošljejo naročnino na Upravo, da bodo deležni te nagrade. V vašo korist je, neprezrite tega!

UPRAVA NOVEGA SVETA.

CISTIMO

KLOBUKE PO PRAVILNEM NAČINU

WM. LEBEN

KLOBUČAR

1904 W. Cermak Rd. Canal 8682 Chicago, Ill

Novo klobuke izdelujemo po naročilu
PO \$3.50 IN VEČ.